

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๓
วันเสาร์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๐
ณ เดอะไทด์ รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตรา ต่อจากการประชุมครั้งที่ ๒๒ วันศุกร์ที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๐ โดยพิจารณาต่อในหมวด ๕ คณะรัฐมนตรี มาตรา ๒๐๐ ถึงหมวด ๑๐ ศาล สรุปได้ดังนี้

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๒๐๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญา สันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่น กับนานาประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศ</p> <p>หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามสนธิสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา</p>	รอการพิจารณา	ให้ฝ่ายเลขานุการนำประเด็นเกี่ยวกับการที่รัฐต้องแก้ไขหรือเยียวยาประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการทำพันธกรณีกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศไปพิจารณาเพื่อนำเสนอที่ประชุมต่อไป
<p>มาตรา ๒๐๑ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษ</p>	ไม่มีการแก้ไข	
<p>มาตรา ๒๐๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการถอดถอนฐานันดรศักดิ์และเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์</p>	ไม่มีการแก้ไข	
<p>มาตรา ๒๐๓ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนตำแหน่งปลัดกระทรวง อธิบดี และเทียบเท่า และทรงให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่</p>	ไม่มีการแก้ไข	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย		
มาตรา ๒๐๔ ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีข้าราชการการเมือง จะเป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นมิได้	รอการพิจารณา	ให้ฝ่ายเลขานุการนำประเด็นข้าราชการให้รวมถึงพนักงานของรัฐที่ไม่ใช่ข้าราชการด้วยไปพิจารณาเพื่อนำเสนอที่ประชุมต่อไป
มาตรา ๒๐๕ บทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการ อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมีรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้	ไม่มีการแก้ไข	
มาตรา ๒๐๕ บทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการ อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมีรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้	ไม่มีการแก้ไข	
มาตรา ๒๐๖ บทกฎหมายที่ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้วหรือถือเสมือนหนึ่งว่าได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยพลัน	ไม่มีการแก้ไข	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๒๐๗ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา</p> <p>บำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา</p>	ไม่มีการแก้ไข	
<p>หมวด ๑๐ ศาล</p> <hr/>	ไม่มีการแก้ไข	
<p>ส่วนที่ ๑ บททั่วไป</p> <hr/>	ไม่มีการแก้ไข	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๒๐๘ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์</p>	<p>มาตรา ๒๐๘ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์</p> <p><u>ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย</u></p> <p><u>การโยกย้ายผู้พิพากษาและตุลาการโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้พิพากษาและตุลาการนั้น จะกระทำมิได้</u></p> <p><u>เว้นแต่เป็นการโยกย้ายตามวาระตามที่กฎหมายบัญญัติเป็นการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น เป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย หรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญาหรือเป็นกรณีที่จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดีมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</u></p>	<p>ได้นำความในมาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่งและวรรคห้าที่แก้ไขเพิ่มเติมมาบัญญัติเป็นวรรคสอง วรรคสามเพราะเป็นเรื่องที่มีความต่อเนื่องกัน</p>
<p>มาตรา ๒๐๙ บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ</p> <p>การตั้งศาลขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งหรือคดีที่มีข้อหาฐานใดฐานหนึ่งโดยเฉพาะแทนศาลที่มีอยู่ตามกฎหมายสำหรับพิจารณาพิพากษาคดีนั้น จะกระทำมิได้</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๒๑๐ การบัญญัติกฎหมายให้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลหรือวิธีพิจารณาเพื่อใช้แก่คดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะจะกระทำมิได้</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๑๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น ให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดยคณะกรรมการคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลอื่น และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คนตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นกรรมการ</p> <p>นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอำนาจรับคดีของแต่ละศาลให้ชัดเจน เพื่อมิให้มีการปฏิเสธการรับคดีจากผู้เสียหายเพราะเหตุไม่อยู่ในอำนาจของศาล</p> <p>หลักเกณฑ์การเสนอปัญหาและการพิจารณาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>มาตรา ๒๑๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น ให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดยคณะกรรมการคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลอื่น และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คนตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นกรรมการ</p> <p><u>นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอำนาจรับคดีของแต่ละศาลให้ชัดเจน เพื่อมิให้มีการปฏิเสธการรับคดีจากผู้เสียหายเพราะเหตุไม่อยู่ในอำนาจของศาล</u></p> <p>หลักเกณฑ์การเสนอปัญหาและการพิจารณาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>เนื่องจากในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งบัญญัติเรื่อง การวินิจฉัยอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล แล้วจึงไม่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญอีกเพราะเป็นการซ้ำซ้อน</p>
<p>มาตรา ๒๑๒ ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย</p>	<p>มาตรา ๒๑๒ ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง <u>รวดเร็ว และเป็นธรรมเที่ยงตรง</u> ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย</p>	<p>เพื่อแก้ไขถ้อยคำในวรรคหนึ่งให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๐๘ และตัดความในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ออก เนื่องจากมีการนำหลักการดังกล่าว ไปบัญญัติเป็นกฎหมาย</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของผู้พิพากษาและตุลาการไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาตามลำดับชั้น</p> <p>การจ่ายสำนวนคดีให้ผู้พิพากษาและตุลาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>การเรียกคืนสำนวนคดีหรือการ โอนสำนวนคดี จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี</p> <p>การโยกย้ายผู้พิพากษาและตุลาการ โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้พิพากษาและตุลาการนั้น จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นการโยกย้ายตามวาระตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น เป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย หรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญา</p>	<p><u>ตราพิชิตระณพิพทษยอรรตคตติขงผู้พิพทษยทละตุลท</u> <u>ตราไม่อู่ทอชได้ตราข้มคัขบขญชทตมต่าดับชั้น</u></p> <p><u>ตราช่อต่าสนวณคตติให้ผู้พิพทษยทละตุลทตรา ให้เป็น</u> <u>ไปตมทลทตณทที่ทฎหมยบัญญัติ</u></p> <p><u>ตราเรีตคีนสำนวนคตติหรือตราโอนสำนวนคตติ ชะ</u> <u>ตราทมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่จะตราทชตราเทีอต่อต่าม</u> <u>ยุติธรรมในตราพิชิตระณพิพทษยอรรตคตติ</u></p> <p>การโยกย้ายผู้พิพากษาและตุลาการ โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้พิพากษาและตุลาการนั้น จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นการโยกย้ายตามวาระตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น เป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย หรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญาหรือเป็นกรณีที่จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดี มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว รวมทั้งให้นำความในวรรคห้า ไปบัญญัติรวมไว้กับความในมาตรา ๒๐๘ เพราะเป็นเรื่องที่ต่อเนื่องกัน</p>
<p>มาตรา ๒๑๓ ผู้พิพากษาและตุลาการจะเป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิได้</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๑๔ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้พิพากษาและตุลาการ และทรงให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย</p> <p>การแต่งตั้งและการให้ผู้พิพากษาและตุลาการในศาล</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>อื่นนอกจากศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร พ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนอำนาจพิพากษาคดีและวิธีพิจารณาของศาลดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลนั้น</p>		
<p>มาตรา ๒๑๕ ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้พิพากษาและตุลาการต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้</p> <p>“ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายทุกประการ”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๑๖ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้พิพากษาและตุลาการ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ จะนำระบบบัญชีเงินเดือน</p>	<p>มาตรา ๒๑๖ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้พิพากษาและตุลาการ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ จะนำระบบบัญชีเงินเดือน</p>	<p>เนื่องจากความในวรรคสองได้นำไปบัญญัติไว้ในร่างกฎหมายของศาลและอัยการที่กำลังเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติทั้งหมดแล้ว จึงไม่ควรนำมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญอีก</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>หรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับมิได้</p> <p>ในกรณีที่มีการเพิ่มเงินเดือนของข้าราชการฝ่ายอื่น ไม่ว่าจะเพิ่มเงินเดือนของข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการประจำ ก็ให้มีการเพิ่มเงินเดือนของผู้พิพากษาและตุลาการในอัตราเดียวกัน</p> <p>บทบัญญัติวรรคหนึ่งให้นำมาใช้บังคับกับกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดินด้วย และอัยการด้วยโดยอนุโลม</p>	<p>หรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับมิได้</p> <p><u>ในกรณีที่มิใช่การเพิ่มเงินเดือนของข้าราชการฝ่ายอื่น ไม่ถือว่าเป็นข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการประจำ ก็ไม่มีการเพิ่มเงินเดือนของผู้พิพากษาและตุลาการในอัตราเดียวกัน</u></p> <p>บทบัญญัติวรรคหนึ่งให้นำมาใช้บังคับกับกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดินด้วย และอัยการด้วยโดยอนุโลม</p>	
<p>มาตรา ๒๑๗ บุคคลจะดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม กรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือกรรมการในคณะกรรมการตุลาการของศาลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นในเวลาเดียวกันมิได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการโดยตำแหน่งหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๑๗/๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑๒ มาใช้บังคับกับพนักงานอัยการในการดำเนินการเกี่ยวกับคดี</p>	<p>รอการพิจารณา</p>	<p>นำไปพิจารณาพร้อมกับเรื่องอัยการ</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๒</p> <p style="text-align: center;">ศาลรัฐธรรมนูญ</p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๑๘ ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีกแปดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากบุคคลดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวนสามคน</p> <p>(๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวนสองคน</p> <p>(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์อย่างแท้จริงหรือเป็นตุลาการในศาลทหารสูงสุดและได้รับเลือกตามมาตรา ๒๒๐ จำนวนสองคน</p> <p>(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาขารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์อื่น ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการบริหารราชการแผ่นดินอย่างแท้จริง และได้รับเลือกตามมาตรา ๒๑๘ ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีกแปดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากบุคคลดังต่อไปนี้</p>	<p>มาตรา ๒๑๘ ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีกแปดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากบุคคลดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวนสามคน</p> <p>(๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวนสองคน</p> <p>(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์อย่างแท้จริงหรือเป็นตุลาการในศาลทหารสูงสุดและได้รับเลือกตามมาตรา ๒๒๐ จำนวนสองคน</p> <p>(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาขารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์อื่น ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการบริหารราชการแผ่นดินอย่างแท้จริง และได้รับเลือกตามมาตรา ๒๒๐ จำนวนสองคน</p> <p><u>ในกรณีที่ไม่มีผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการใน</u></p>	<p>การนำความในวรรคสี่ไปบัญญัติไว้เป็นวรรคสองต่อจาก (๔) เพื่อให้กระบวนการดำเนินการเป็นไปตามลำดับอย่างต่อเนื่อง</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๒๒๐ จำนวนสองคน</p> <p>ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ</p> <p>ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ได้รับเลือกตาม (๑) หรือ (๒) ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี เลือกบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑๕ และมีความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ที่เหมาะสมจะปฏิบัติหน้าที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี</p>	<p><u>ศาลปกครองสูงสุดได้รับเลือกตาม (๑) หรือ (๒) ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี เลือกบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑๕ และมีความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ที่เหมาะสมจะปฏิบัติหน้าที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี</u></p> <p>ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ</p> <p>ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ได้รับเลือกตาม (๑) หรือ (๒) ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี เลือกบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑๕ และมีความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ที่เหมาะสมจะปฏิบัติหน้าที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี</p>	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๒๑๕ ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑๘ (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) เคยเป็นรัฐมนตรี กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด อธิบดีหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ หรือเคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจ หรือเคยเป็นทนายความไม่น้อยกว่าสามสิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ</p> <p>(๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๔ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๓) หรือ (๑๔)</p> <p>(๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>(๖) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง ในระยะสามปีก่อนดำรงตำแหน่ง</p> <p>(๗) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลปกครอง</p>	<p>มาตรา ๒๑๕ ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑๘ (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) เคยเป็นรัฐมนตรี <u>ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด</u> กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารใน <u>ส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี</u> หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ หรือ <u>คณบดีหรือคณบดีผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจ</u> หรือเคยเป็นทนายความที่ประกอบวิชาชีพอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสามสิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ</p> <p>(๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๔ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๓) หรือ (๑๔)</p> <p>(๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>(๖) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง ในระยะสามปีก่อนดำรงตำแหน่ง</p> <p>(๗) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่ง</p>	<p>- ตามมาตรา ๒๑๘ (๓) ให้รวมถึงตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดด้วย</p> <p>- ตัดผู้เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจออก เพราะไม่มีความเหมาะสม</p> <p>- เพื่อบัญญัติเกี่ยวกับตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่าให้มีความชัดเจน ทำให้ลดปัญหาที่เกิดจากการตีความ</p> <p>- เพื่อบัญญัติให้ทนายความที่จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิควรมีประสบการณ์และความสามารถเพียงพอ จึงกำหนดให้ประกอบวิชาชีพทนายความอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสามสิบปี</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>ครอง หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	<p>ชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ <u>ตุลาการศาลปกครอง</u> <u>ตุลาการ</u> หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	
<p>มาตรา ๒๒๐ การสรรหาและการเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๘ (๓) และ (๔) ให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วย กรรมการที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่สรรหา โดยมีการออกเสียงลงคะแนน โดยเปิดเผยและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑๘ (๓) และ (๔) เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติในการเสนอชื่อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของ</p>	<p>มาตรา ๒๒๐ การสรรหาและการเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๘(๓) และ (๔) ให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา <u>ประธานศาลปกครองสูงสุด</u> ประธานสภาผู้แทนราษฎร <u>ประธานองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน</u> และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วย กรรมการที่เหลืออยู่แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่สรรหา โดยมีการออกเสียงลงคะแนน โดยเปิดเผยและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑๘ (๓) และ (๔) เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติในการเสนอชื่อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่</p> <p>(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติรับรองบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อในบัญชีตาม (๑) ซึ่งต้อง</p>	<p>เนื่องจากการเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่ควรให้องค์คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงเพิ่มเติมประธานองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน เป็นการทดแทนตำแหน่งประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ถูกตัดออกไป</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่</p> <p>(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติรับรองบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อในบัญชีตาม (๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในกรณีที่วุฒิสภารับรองให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งต่อไป ในกรณีที่วุฒิสภาไม่รับรองทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพร้อมด้วยเหตุผล หากคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเห็นด้วยกับวุฒิสภา ก็ให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ แต่หากคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญยืนยันตามมติเดิม ก็ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งต่อไป</p> <p>ในกรณีที่ไม้อาจสรรหาตาม (๑) ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ๆ ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี ฝ่ายละสามคนเป็นกรรมการสรรหาเพื่อดำเนินการตาม (๑) แทน</p>	<p>กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในกรณีที่วุฒิสภารับรอง ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งต่อไป ในกรณีที่วุฒิสภาไม่รับรองทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพร้อมด้วยเหตุผล หากคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเห็นด้วยกับวุฒิสภา ก็ให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ แต่หากคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญยืนยันตามมติเดิม ก็ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งต่อไป</p> <p>ในกรณีที่ไม้อาจสรรหาตาม (๑) ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ๆ ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดแต่งตั้งผู้พิพากษาไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดแล้วแต่กรณี ฝ่ายละสามคนเป็นกรรมการสรรหาเพื่อดำเนินการตาม (๑) <u>วรรคหนึ่ง</u> แทน</p>	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๒๒๑ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้อง</p> <p>(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ</p> <p>(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ หรือของหน่วยงานของรัฐ</p> <p>(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด</p> <p>(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด</p> <p>ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี เลือกบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อตนได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยรับเลือก</p>	<p>มาตรา ๒๒๑ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้อง</p> <p>(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ</p> <p>(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ หรือของหน่วยงานของรัฐ</p> <p>(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด</p> <p>(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด</p> <p>ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี เลือกบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือวุฒิสภารับรองบุคคลตาม (๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อตนได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยรับเลือกให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑๘ และมาตรา ๒๒๐ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับ</p>	<p>เพื่อให้กระบวนการสรรหาประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญสอดคล้องกับความในมาตรา ๒๒๐</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
ให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑๘ และมาตรา ๒๒๐ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับ		
<p>มาตรา ๒๒๒ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีวาระการดำรงตำแหน่งเก้าปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</p> <p>ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่</p> <p>ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามกฎหมาย</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๒๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) ลาออก</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา</p>	<p>มาตรา ๒๒๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) ลาออก</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑๕</p>	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>๒๑๕</p> <p>(๕) กระทบการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒๑</p> <p>(๖) วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๒๕๖ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง</p> <p>(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก</p> <p>เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒๕</p>	<p>(๕) กระทบการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒๑</p> <p>(๖) วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๒๕๖ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง</p> <p>(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก <u>แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท</u></p> <p>เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒๕</p>	<p>แก้ไขข้อความใน (๗) เพื่อให้เหมือนกับกรณีการพ้นจากตำแหน่งของรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล</p>
<p>มาตรา ๒๒๔ ในกรณีที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งตามวาระพร้อมกันทั้งหมด ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๒๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p> <p>ในกรณีที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญหรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งนอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ในกรณีที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาให้นำมาตรา ๒๑๕ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเลือกให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p> <p>(๒) ในกรณีที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับ</p>	<p>มาตรา ๒๒๔ ในกรณีที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งตามวาระพร้อมกันทั้งหมด ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๒๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p> <p>ในกรณีที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญหรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งนอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ในกรณีที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาให้นำมาตรา ๒๑๕ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเลือกให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p> <p>(๒) ในกรณีที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดให้นำมาตรา ๒๑๕ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ดำเนิน</p>	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>เลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ให้นำมาตรา ๒๑๘ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเลือกให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p> <p>(๓) ในกรณีที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๘ (๓) หรือ (๔) ให้นำมาตรา ๒๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีนี้ ให้เสนอชื่อผู้สมควรเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑๘ (๓) หรือ (๔) เป็นจำนวนสองเท่าของผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งต่อประธานวุฒิสภา และให้วุฒิสภามีมติเลือก ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเลือกให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p> <p>ในกรณีที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนในระหว่างที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๒๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา</p> <p>ในกรณีที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑๘ วรรคสอง มาใช้บังคับ</p>	<p>การเลือกให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p> <p>(๓) ในกรณีที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๘ (๓) หรือ (๔) ให้นำมาตรา ๒๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีนี้ ให้เสนอชื่อผู้สมควรเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑๘ (๓) หรือ (๔) เป็นจำนวนสองเท่าของผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งต่อประธานวุฒิสภา และให้วุฒิสภามีมติเลือก ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเลือกให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p> <p>ในกรณีที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนในระหว่างที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๒๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา</p> <p>ในกรณีที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑๘ วรรคสอง มาใช้บังคับ</p>	<p>เพื่อให้มีความสอดคล้องกับมาตรา ๒๒๐</p>
<p>มาตรา ๒๒๕ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖</p>	<p>มาตรา ๒๒๕ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วย</p>	<p>เพื่อป้องกันการประวิงคดีของคู่ความ</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย</p> <p>ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้</p> <p>คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้^๑ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว</p>	<p>บทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น <u>ในระหว่างนั้น</u>ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไป แต่ให้รอการพิพากษาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย</p> <p>ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้</p> <p>คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้^๑ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว</p>	
<p>มาตรา ๒๒๕/๑ บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้</p> <p>การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ</p>	<p>มาตรา ๒๒๕/๑ บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้</p> <p>การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ</p>	<p>เนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติให้กฎหมายวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญนั้นมิฐานะเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๒๒๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด</p>	<p>ให้ตัดออกทั้งมาตรา</p>	<p>ให้นำความในมาตรานี้ไปบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาล พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้</p> <p>ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย</p>		
<p>มาตรา ๒๒๗ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ระหว่างองค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญตั้งแต่สององค์กรขึ้นไป ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย</p>	<p>มาตรา ๒๒๗ ในกรณีที่มีปัญหา<u>ที่</u>ความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ<u>ที่มีใช้</u> ศาลตั้งแต่สององค์กรขึ้นไป ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย</p>	<p>ต้องเป็นเรื่องที่องค์กรที่ไม่ใช่ศาลเกิดความขัดแย้งกัน เนื่องจากศาลได้มีหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยเกี่ยวกับความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจศาลเป็นการเฉพาะแล้ว</p>
<p>มาตรา ๒๒๘ องค์คณะของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ในการนั่งพิจารณาและในการทำคำวินิจฉัย ต้องประกอบด้วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่าเจ็ดคน คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่จะมีบัญญัติเป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์คณะทุกคนจะต้องทำคำวินิจฉัยในส่วนของตนพร้อมแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ</p>	<p>มาตรา ๒๒๘ องค์คณะของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ในการนั่งพิจารณาและในการทำคำวินิจฉัย ต้องประกอบด้วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่า<u>สี่</u>ห้าคน คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่จะมีบัญญัติเป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์คณะทุกคนจะต้องทำคำวินิจฉัยในส่วนของตนพร้อมแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ</p> <p>คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญและคำวินิจฉัยของ</p>	<p>ลดจำนวนองค์คณะของศาลรัฐธรรมนูญเหลือ ๕ คน เพื่อป้องกันกรณีขาดตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่จะทำหน้าที่ได้</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญและคำวินิจฉัยของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคน ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญอย่างน้อยต้องประกอบด้วยความเป็นมาหรือคำกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณา เหตุผลในการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง</p>	<p>ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคน ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญอย่างน้อยต้องประกอบด้วยความเป็นมาหรือคำกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณา เหตุผลในการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง</p> <p><u>คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ</u></p>	
<p>มาตรา ๒๒๕ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ</p>	<p>นำไปบัญญัติรวมไว้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๒๒๘</p>	<p>เป็นเรื่องของคำวินิจฉัยเหมือนกัน</p>
<p>มาตรา ๒๓๐ วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๓๑ ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลรัฐธรรมนูญ</p>	<p>มาตรา ๒๓๑ ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลรัฐธรรมนูญ</p> <p>การแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ต้อง</p>	<p>เพื่อให้ที่มาของเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับที่มาของตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองและเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ต้องมาจากการเสนอของประธานองค์กร</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>การแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ</p> <p>สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>มาจากการเสนอของประธานศาลรัฐธรรมนูญและได้รับความเห็นชอบของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	อิสระนั้น ๆ
<p>ส่วนที่ ๓</p> <p>ศาลยุติธรรม</p> <hr/>	ไม่มีการแก้ไข	
<p>มาตรา ๒๓๒ ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น</p>	ไม่มีการแก้ไข	
<p>มาตรา ๒๓๓ ศาลยุติธรรมมีสามชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้หรือตามกฎหมายอื่น</p> <p>ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นการโต้แย้งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญหรือเป็นคดีที่มีความสำคัญซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเห็นควรรับไว้พิจารณาพิพากษาคดี เว้นแต่</p>	รอการพิจารณา	<p>ที่ประชุมได้อภิปรายในประเด็นขอบเขตอำนาจการพิจารณาคดีของศาลฎีกา องค์คณะของผู้พิพากษาศาลฎีกา ในคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองควรมีจำนวนเท่าใด จึงมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการนำข้อคิดเห็นของกรรมการไปพิจารณาเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมต่อไป</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือมีกฎหมายบัญญัติให้เสนอคดีต่อศาลฎีกาได้โดยตรง</p> <p>ให้ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และให้ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งใหม่และการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา โดยองค์คณะผู้พิพากษาประกอบด้วยผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา จำนวนเก้าคน ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ และให้เลือกเป็นรายคดี</p> <p>อำนาจหน้าที่ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้และในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง</p>		

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๒๓๔ การแต่งตั้งและการให้ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมพ้นจากตำแหน่ง ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมก่อน แล้วจึงนำความกราบบังคมทูล</p> <p>การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ในการนี้ให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชั้นศาลละหนึ่งคณะ เพื่อเสนอความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณา</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๓๕ คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละชั้นศาล ได้แก่ ศาลฎีกาหกคน ศาลอุทธรณ์สี่คน และศาลชั้นต้นสองคน ซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการในแต่ละชั้นศาล และได้รับเลือกจากข้าราชการตุลาการในแต่ละชั้นศาล</p> <p>(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการ และได้รับเลือกจากวุฒิสภา</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และวิธีการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ		
<p>มาตรา ๒๓๖ ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา</p> <p>การแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม</p> <p>สำนักงานศาลยุติธรรมมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>มาตรา ๒๓๖ ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา</p> <p><u>ศัพท์ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้เสนอแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม</u> <u>ต้องได้รับฟังความเห็นชอบต่อคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม</u> เพื่อให้ความเห็นชอบ</p> <p>สำนักงานศาลยุติธรรมมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>เพื่อให้ประธานศาลฎีกาได้คัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถตามที่ตนเห็นควรได้</p>
<p>มาตรา ๒๓๖/๑ ในกรณีที่มีการล่วงละเมิดหรือกระทำการใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ที่ได้รับความเสียหาย พนักงานอัยการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีสิทธิร้องขอต่อศาลท้องถิ่นที่มีอำนาจพิจารณาคืออาญาว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจหรือดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือวิธีการที่เกินสมควร หรือไม่เป็นธรรม อันเป็นการฝ่าฝืนต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ให้ศาลมี</p>	<p>รอการพิจารณา</p>	<p>เนื่องจากมาตรา ๒๓๖/๑ เป็นร่างที่ประธานคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญรอบที่ ๓ ว่าด้วยองค์กรตรวจสอบอิสระและศาล เป็นผู้เสนอ ฝ่ายเลขานุการจึงรับไปพิจารณาว่า ในเรื่องนี้จะเป็นการกำหนดไว้เกินอำนาจของศาลยุติธรรมหรือไม่</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>อำนาจสั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำเช่นนั้น หรือ กำหนดวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดตามสมควรเพื่อคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล ซึ่งรวมถึงการแก้ไขเยียวยา ความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย</p>		
<p>ส่วนที่ ๔ ศาลปกครอง</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๓๗ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษา คดีพิพาทระหว่างหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่าง หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทาง ปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการ ทางปกครองรวมทั้งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเรื่องที่รัฐ ธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในเขตอำนาจของศาล ปกครอง</p> <p>ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาท ตามวรรคหนึ่งขององค์กรตามรัฐธรรมนูญด้วย</p> <p>ให้มีศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น และ จะมีศาลปกครองชั้นอุทธรณ์</p>	<p>มาตรา ๒๓๗ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษา คดีพิพาทระหว่างหน่วยงานราชการ <u>หน่วยงานของรัฐ</u> รัฐวิสาหกิจ <u>พื้นที่ของพื้นที่ของรัฐ</u> องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น <u>หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ</u> หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยงานราชการ <u>หน่วยงานของรัฐ</u> รัฐวิสาหกิจ <u>พื้นที่ของพื้นที่ของรัฐ</u> องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น <u>หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ</u> หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน <u>เอง</u> อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองของหน่วย งานราชการ <u>หน่วยงานของรัฐ</u> รัฐวิสาหกิจ <u>องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น</u> หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งมีอำนาจ พิจารณาพิพากษาเรื่องที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติ</p>	<p>- เพื่อให้ศาลปกครองมีอำนาจมากขึ้นในการพิจารณา พิพากษาคดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
ด้วยก็ได้	ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง <u>ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาท</u> <u>ระหว่างบรรษัทหนึ่งซึ่งองค์กรตั้งในประเทศไทยด้วย</u> ให้มีศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น และ จะมีศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ด้วยก็ได้	
<p>มาตรา ๒๓๘ การแต่งตั้งและการให้ตุลาการในศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติก่อน แล้วจึงนำความกราบบังคมทูล</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์และผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารราชการแผ่นดินอาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดได้ การแต่งตั้งให้บุคคลดังกล่าวเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ให้แต่งตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุดทั้งหมด และต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติและได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาก่อน แล้วจึงนำความกราบบังคมทูล</p> <p>การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษตุลาการในศาลปกครอง ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>ตุลาการศาลปกครองในชั้นศาลใดจะมีจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองกำหนด</p>	ไม่มีการแก้ไข	

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๒๓๕ การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดนั้น เมื่อได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองและวุฒิสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๔๐ คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคนซึ่งเป็นตุลาการในศาลปกครองและได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองด้วยตนเอง</p> <p>(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภาสองคน และจากคณะรัฐมนตรีอีกหนึ่งคน</p> <p>คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และวิธีการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๔๑ ศาลปกครองมีหน่วยธุรการของศาลปกครองที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด การแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ต้องได้</p>	<p>มาตรา ๒๔๑ ศาลปกครองมีหน่วยธุรการของศาลปกครองที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด <u>ควรให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้เสนอและแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ที่ส่งโดยได้รับ</u></p>	<p>เพื่อให้ประธานศาลปกครองสูงสุดได้คัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเป็นเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองตามที่ตนเห็นสมควร และหลักการสอดคล้องเช่นเดียวกับการเลือกเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญและ</p>

ร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ	ร่างที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>สำนักงานศาลปกครองมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>ความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>สำนักงานศาลปกครองมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม</p>
<p>ส่วนที่ ๕</p> <p>ศาลทหาร</p> <hr/>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	
<p>มาตรา ๒๔๒ ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทหารและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>การแต่งตั้งและการให้ตุลาการศาลทหารพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>มาตรา ๒๔๒ ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>การแต่งตั้งและการให้ตุลาการศาลทหารพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>เพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พุทธศักราช ๒๔๘๖</p>

นายนิรันดร์ แสนสอน

นิติกร ๓ สำนักกรรมการ ๓

ผู้สรุปผลการประชุม

นางสาวศกามาศ สาระ/พิมพ์

นายรังษี สุกญา/ทาน